

УДК 636.22/.28.033(234.3)(430.129)

Максимчук І.М., студент IV курсу напряму підготовки «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»*

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

**ОСОБЛИВОСТІ М'ЯСНОГО СКОТАРСТВА
В ПЕРЕДГІР'І АЛЬП, ЗЕМЛЯ БАВАРІЯ**

Виробництво будь яких видів сільськогосподарської продукції, в тому числі і тваринницької, повинно гармонійно поєднуватись з безпекою впливу галузі на навколишнє середовище. Невеликі за площами обробітку і нечисельні за кількістю поголів'я – приватні фермерські господарства, саме таку систему господарювання вибрано на землях Баварії.

Ферма «*Zenz Hof*» що неподалік селища Pudling займає площу 15 гектарів разом із пасовищами, поруч розміщуються рільничі наділи площею до 17 гектарів, спеціалізується господарство на виробництві яловичини. Тут розводять м'ясну худобу породи Шароле, загальна кількість поголів'я становить 150 голів. Господарство характеризується високою енергозабезпеченністю, механізмами, як для обробітку ґрунту так і виробництва кормів, підготування їх до згодовування і роздачі тваринам. Особливістю технології вирощування м'ясної худоби на фермі є мінімум затрат ручної праці, всі процеси механізовано, це дозволяє власнику винаймати одного допоміжного працівника на зимовий період.

Мені випала можливість пройти виробничу практику на цій фермі і працювати разом із її власником. Характеризуючи систему відтворення тварин на даній фермі необхідно відмітити, що тут використовується метод природного парування тварин, в стаді використовують два бугаї, воно розділено на дві групи, за кожною групою закріплено одного із бугаїв. Молодняк вирощується за класичною технологією для м'ясних порід, тобто до 6-7-місячного віку разом із коровами, в подальшому формують групи за статтю і утримують до 10-місячного віку. Кастрацію бугайців не проводять. Ремонтних теличок старше одного року нараховувалось 25 голів.

Площі пасовищ розділено на 12 загонів, котрі обладнано електропастухом. З ранньої весни до пізньої осені тварини знаходяться на пасовищах, займаючи почергово загони пасовищ, які по мірі випасання тваринами за допомогою розкидача мінеральних добрив підживляються, дорослі тварини крім пасовищного корму одержують мінеральні підкормки один раз на добу в місцях де обладнані мобільні автонапувалки. Залученому молодняку додатково до зеленого корму додаються концентрати, суміш макухи і дерті пшеничної з мінеральними

* Науковий керівник – Корник О.В., кандидат с.-г. наук, доцент

підкормками «Rindamin» в кількості 1,5-2,5 кг на голову. Концентровані корми, як і мінеральні підкормки, власник ферми закуповує оптовими партіями. Грубі корми заготовлюються в господарстві. Також додатково закуповується солома в тюках для підстилки тваринам в зимовий період. Технологія використання культурних пасовищ дозволяє мінімізувати витрати на годівлю тварин і тим самим в рази здешевлює собівартість продукції.

В зимово-стійловий період тварин утримують в ангарних приміщеннях в боксах на глибокій підстилці. Під стелею обладнана естакада, на яку спеціальними навантажувачами подають тюки з соломою на зберігання, а звідти щоранку працівник здійснює їх в якості підстилки для тварин. Годівля проходить в приміщенні, спочатку на кормовий стіл роздають суміш мінералів «Rindamin» з концентратами, а потім додають сінаж за допомогою кормороздавача. Сіно завозиться тюками і рулонами а вже потім розтрушується на кормові столи.

Для напування тварин використовуються напувалки з підігрівом, також є годівнички, де знаходиться сіль в брикетах. Забій молодняка проводять щотижня на спеціалізованому забійному пункті. Після чого власник забирає напівтуші в господарство, де обладнано холодильні і морозильні камери. На території господарства обладнано невеличкі за розмірами цехи, де туші обвалюють, сортують і відправляють на ринок у вигляді кускового м'яса. В залежності від домовленостей з торговельною мережею в господарстві виготовляють копченості. Мені теж доводилось працювати в переробному цеху. Слід відмітити, що витрати які власник ферми несе при виробництві продукції тваринництва, покриваються успішно, адже реалізаційна ціна 1 кілограма копченої грудинки становила 42 євро. Окрім всього, фермер одержує від держави багато інших дотацій, що дозволяє ефективно вести бізнес і бути успішним.

УДК 638.145.5

Матушак В.О., учениця 11 класу хіміко-біологічного напрямку*
Лицей №17, м. Хмельницький, Україна

ШТУЧНЕ ВИВЕДЕННЯ БДЖОЛИНИХ МАТОК

Сучасне бджільництво є важливою допоміжною галуззю сільськогосподарського господарства. Його значення не обмежується лише виробництвом і одержанням прибутків від реалізації меду та іншої продукції. В живій природі, завдяки запиленню ентомофільних рослин, медоносні бджоли стали важливим елементом підтримки встановлених

* Науковий керівник – Ковальчук Л.Р., завідувач кафедри хіміко-біологічних наук